

BALAGUER

(Conferència  
Osvald Cardona)

## O Cardona

Les generacions més joves ,a tot estirar, del nostre panorama literari, en retenen els noms adonats a la literatura de creació ; ni val dir que els més frívols només es fixaran en els noms dels literats més cridaners. Però adhuc els joves estudiosos, tindran més tendència a establir contacte amb novel·listes, poetes, dramaturgs. Els assagistes resten sempre en una discreta boirina, en un segon terme, reserva constituïda, en tot cas, per al moment que ens siguin necessaris, qui sap si imprescindibles.

Es quan volem penetrar endins d'un text, una actitud, unes influències, o qualsevol aspecte informatiu o ~~metodològic~~ crític entorn d'un producte literari, que hem de recórrer als assagistes, als historiadors, a aquells esperits que, des de llur discreta penombra, han anat treballant per tal de fer nítid el perfil ,a voltes caòtic, d'un producte literari. Osvald Cardona és un d'aquests assagistes, un estudiós dels fenòmens literaris. Ara deixaré al marge una amistat personal, faré un esforç per oblidar-me de les qualitats diverses que enriqueixen la base equilibrada del seu esperit, per cenyir-me a aspectes més objectius del seu quefer.

I voldria, en primer terme, dir que, en els treballs d'Osvald Cardona sempre hi trobem com un comú denominador de serena exigència i de man-

tinguda l'aboriositat : hom hi veu l'esforç d'una atenció penetrant, d'una cura exquisida en l'ordenació dels aspectes de cada tema, l'examen de les possibilitats conflictives del seu estudi, el pla de treball, i després el descabdellament minuciós de la seva anàlisi, esclaridora i menada sempre amb una cadència elegant, perquè ,més endavant, ens adonem que la qualitat de la prosa de Cardona; això no és gaire sovintejat entre els crítics. Aquests solen ésser correctes, però rarament tenen simpatia en llur prosa. Cardona hi posa simpatia i hi aboca una generosa llum de bellesa.

Jo estimo molt els treballs d'Osvald Cardona. Enguany, al curs que professo a Lleida per als estudiants de Lletres, Literatura Catalana del segle XX, alguns dels volums publicats per ell, i articles diversos, em són preciosos. Esmentaré els treballs sobre Carner, la penetrant enumeració que fa dels punts de contacte entre Carner i un dels molts desdoblaments del nostre gran nou-centista a "Ell i el Poeta", al seu volum "De Verdaguer a Carner", veritable viarany d'aproximació a la proteica figura de Josep Carner ,i, en alguns punts, aproximació també a la problemàtica religiosa de Carner en tant que escriptor compromès amb el seu món i el seu temps. Per cert, amic Cardona , esperem de tu el treball definit que tant t'escauria, sobre Nabí.

L'altre gran llibre d'Osvald Cardona, petit en gruix, però dens de contingut és "Art poètica de Maragall", amb el qual obtenia per segona vegada el premi Josep Ixart d'assaig. Art poètica de Maragall és una completa lliçó sobre un tema pràcticament escomès per tothom a casa nostra : el poeta del "Cant Espiritual". Veure com els alumnes de Lletres treballen valent-se d'aquestes investigacions de Cardona és un goig per a mi i ho serà per a ell, que tant de temps ha esmerçat a estudiar problemes de creació literària, si no fos ja que ell dóna classes i té una excel.lent audiència a Barcelona mateix, i amb presència personal. Osvald Cardona, els comentaris lingüístics del qual podeu llegir a Serra d'Or, no és, però, malgrat les seves classes a correctors i estudiants per a professorat de català, un mer estudiós de la llengua, tot i excel.lir en aquest camp: la seva doble vocació es vessa en aspectes d'ús correcte de la llengua i en caires de la producció literària, o de la creació purament i simple.

Osvald Cardona ha tingut molt d'interès sempre a estudiar ~~en~~ aspectes de la poesia religiosa a Catalunya. Un treball seu és "La poesia eucarística a Catalunya", de 1952. Verdaguer, els anteriors al poeta de Folgueroles, estudis sobre la poesia humanística, la poesia religiosa popular, han estat objecte de la seva atenció. Considero que és un dels nostres

més capacitats analistes de la constant poètico-religiosa en la ~~mànem~~  
diacronia del nostre fenomen literari.

En saludar la vinguda d'Osveld Cardona a Balaguer, confio interpretar  
la benvinguda que tots li doneu , i comparteixo amb vosaltres l'expecta-  
ció directament manifestada amb la vostra assistència.

→ 50 anys del 50

Les generacions més joves (a tot estirar), del nostre panorama literari, en retenir els noms adonats a la literatura de creació; ni val dir que els més frívols només es fixaran en els noms dels literats més cridaners. Però àdhuc els joves estudiosos, tindran més tendència a establir contacte amb novel·listes, poetes, dramaturgs. Els assagistes resten sempre en una discreta boirina, en un segon terme, reserva constituïda, en tot cas, per al moment que ens siguin necessaris, qui sap si imprescindibles.

Es quan volem penetrar endins d'un text, una actitud, unes influències, o qualsevol aspecte informatiu o ~~monòton~~ crític entorn d'un producte literari, que hem de recórrer als assagistes, als historiadors, a aquells esperits que, des de llur discreta penombra, han anat treballant per tal de fer nítid el perfil, a voltes caòtic, d'un producte literari. Osvald Cardona és un d'aquests assagistes, un estudiós dels fenòmens literaris. Ara deixaré al marge una amistat personal, faré un esforç per oblidar-me de les qualitats diverses que enriqueixen la base equilibrada del seu esperit, per cenyir-me a aspectes més objectius del seu quefer.

I voldria, en primer terme, dir que, en els treballs d'Osvald Cardona sempre hi trobem com un comú denominador de serena exigència i de ~~man-~~

tinguda l'aboriositat : hom hi veu l'esforç d'una atenció penetrant, d'una cura exquisida en l'ordenació dels aspectes de cada tema, l'examen de les possibilitats conflictives del seu estudi, el pla de treball, i després el descabdellament minuciós de la seva anàlisi, esclaridora i menada sempre amb una cadència elegant, perquè ,més endavant, ens adonem <sup>de</sup> ~~que~~ la qualitat de la prosa de Cardona; això no és gaire sovintejat entre els crítics. Aquests solen ésser correctes, però rarament tenen simpatia en llur prosa. Cardona hi posa simpatia i hi aboca una generosa llum de bellesa.

Jo estimo molt els treballs d'Osvald Cardona. Enguany, <sup>en un dels dos cursos</sup> ~~al curs~~ que professo a Lleida per als estudiants de Lletres, Literatura Catalana del segle XX, alguns dels volums publicats per ell, i articles diversos, em són preciosos. Esmentaré els treballs sobre Carner, la penetrant enumeració que fa dels punts de contacte entre Carner i un dels molts desdoblaments del nostre gran nou-centista a "Eli i el Poeta", al seu volum "De verdaguer a Carner", veritable viarany d'aproximació a la proteica figura de Josep Carner ,i, en alguns punts, aproximació també a la problemàtica religiosa de Carner en tant que escriptor compromès amb el seu món i el seu temps. Per cert, amic Cardona , esperem de tu el treball definitiu, que tant t'escauria, sobre Nabí. *A part d'això, ja*

*tant enverà com el 1948 per la commemoració, a les planes d'"Ariel" un tema petrarquià, acte dels seus afanys.*

L'altre gran llibre d'Osvald Cardona, petit en gruix, però dens de contingut és "Art poètica de Maragall", amb el qual obtenia per segona vegada el premi Josep Ixart d'assaig. "Art poètica de Maragall" és una completa lliçó sobre un tema pràcticament escomès per tothom a casa nostra : el poeta del "Cant Espiritual". Veure com els alumnes de Lletres treballen valent-se d'aquestes investigacions de Cardona és un goig per a mi i ho serà per a ell, que tant de temps ha esmerçat a estudiar problemes de creació literària, si no fos ja que ell dóna classes i té una excel.lent audiència a Barcelona mateix, i amb presència personal. Osvald Cardona, els comentaris lingüístics del qual podeu llegir a Serra d'Or, no és, però, malgrat les seves classes a correctors i estudiants per a professorat de català, un mer estudiós de la llengua, tot i excel.lir en aquest camp: la seva doble vocació es veïssa en aspectes d'ús correcte de la llengua i en caïres de la producció literària, o de la creació purament i simple. *Sense parlar de la seva poesia personal.* Osvald Cardona ha tingut molt d'interès sempre a estudiar ~~un~~ aspectes de la poesia religiosa a Catalunya. Un treball seu és "La poesia eucarística a Catalunya", de 1952. Verdaguer, els anteriors al poeta de Fodgueroles, estudis sobre la poesia humanística, la poesia religiosa popular, han estat objecte de la seva atenció. Considero que és un dels nostres



més capacitats analistes de la constant poètico-religiosa en la ~~mòmam~~  
diacronia del nostre fenomen literari.

En saludar la ~~vinguda~~<sup>presència</sup> d'Osvald Cardona a Balaguer, confio interpretar  
la benvinguda que tots li doneu , i comparteixo amb vosaltres l'expecta-  
ció directament manifestada amb la vostra assistència.